

KÁZÁNÍ O PRAVDĚ VYSSVOBOZUJÍCÍ

"Ježíš řekl Židům, kteří mu uvěřili: "Zůstanete-li v mém slovu, jste opravdu mými učedníky. Poznáte pravdu a pravda vás učiní svobodnými." Odpověděli mu: " Jsme potomci Abrahamovi a nikdy jsme nikomu neotročili. Jak můžeš říkat: stanete se svobodnými?" Ježíš jim odpověděl: " Amen, amen, pravím vám, že každý kdo hřeší, je otrokem hříchu. Otrok nezůstává v domě navždy; navždy zůstává syn. Když vás Syn osvobodí, budete skutečně svobodni."

Evang. podle Jana 8, 31-35

V pozadí toho, co tu čteme, spočívá téměř zapomenutá věc: hrdost lidí, kteří se nedali zotročit. Hrdost svobodných. U nás se o něčem takovém - prý už od Bílé hory - špatně mluví; lidé se na vás začnou dívat, jako kdyby se mluvilo o něčem, co se vyskytuje nanejvýš někde v odlehklých místech vesmíru. Tím nám popravdě unikne také smysl toho, nač kdysi stačila krátká poznámka. Krátká poznámka pro Ježíšovy posluchače týkající se rozdílu mezi svobodným člověkem a otrokem. Podstatou toho rozdílu je, že otrok je člověk bez budoucnosti. Člověk, který nemá budoucnost a smířil se s tím, naučil se žít tak, že je mu to jedno. Jaképak s tím starosti, zatím si budeme navozovat příjemnou otupělost. Přece nechceš, abychom odmítli nabízené služby televize a lihovarů.

Lidé, kteří zde hovořili s Ježíšem, byli ovšem ještě schopni vnímat, že otrok je člověk bez budoucnosti. A to znamená také: vnímat, že mluví-li Ježíš o svobodě, o vysvobození, vede tím k jednomu z nejhlubších pohledů na to, kdo jsme a kdo budeme. Do takového rámce patří jeho řeč o darované možnosti zůstat v jeho slovu. Slovo, evangelium Ježíše Krista, je tu chápáno jako to, co člověka nejen odkudsi z dálky poněkud zaujme, ale to, co obklopí; z mnoha stran k nám bude přistupovat se svým nárokem. A Ježíš slibuje, že má cenu, když člověk ten nárok ze sebe nesetřese. Má cenu, když tím obklopením nebudete chtít proklíkávat a dostat se mezi zdánlivě snazší a zábavnější věci. Zůstat ve slovu Ježíše Krista, to znamená otevřít si možnost potkat a pochopit, že jeho nárok je nárok Boží věrnosti. Nárok pravdy - oné zvláštní moci, která sama vyhledává své zastánce. Vlastností pravdy je to, že se nedaří ji ovládnout. Kdekdo může být silnější než ona, ale ona se dává poznat jako to, co je znovu samo schopno člověka zaujmout a získat. Kdekdo může být silnější, ale pravda je zdroj svobody. Poznate pravdu a pravda vás učiní svobodnými.

A v tu chvíli dojde posluchačům Ježíšových slov, že jim přisuzuje cosi urážlivého, cosi nepřijatelného. Když teprve mají potkat vysvobození, znamená to, že dosud svobodní nejsou. Je potřeba se ohradit, nenechat na sobě podezření z toho, že jsou to otrocké duše, obhájit hrdost svobodných lidí. "Jsme potomci Abrahamovi a nikdy jsme nikomu neotročili." A Ježíšovi ovšem nešlo o to, aby jim to vyvrátil. Nepřišel je ponížit, zlomit, vzít jim jejich sebevědomí. Nepřišel je připravovat o otcovství Abrahamovo. Přišel, aby mohli zůstat v jeho slovu a potkat se s pravdou. Proto musel tento rozhovor ještě chvíli pokračovat.

"Ježíš jim odpověděl: Amen, amen, pravím vám, že každý, kdo hřeší, je otrokem hříchu. " Každý, kdo hřeší. Bylo by bezesporu oslabením celé té výpovědi, kdybychom se utekli k myšlenkám na to, že hřeší prostě všichni lidé a že jsme na tom všichni stejně a nemáme jeden druhému co vyčítat. To vyslovené "každý, kdo hřeší", je určeno právě Ježíšovým posluchačům. Je pro nás, pokud nechceme utéci z vlivu jeho slova. Je pro nás jako živoucí připomínka, že se hřích projevoval ne kdesi mezi jakýmsi lidmi, ale v našich činech. Hřích - to bylo to zlé, co jsme nemuseli udělat, a přece udělali. Hřích, to bylo to dobré, které jsme

mohli vykonat, a přece nevykonali. Hřích je to, co zůstává v naší bilanci na závěr roku jako položka, která tam sice nepatří, nechceme ji tam a stydíme se za ni, ale neumíme ji odstranit. Je tam a ovlivňuje všecko ostatní.

Chápeme, že změna letopočtu, nový začátek, nový rok, nové výhledy - to v této věci mnoho nemění. A zase: nemám v úmyslu zpochybňovat to, že někteří si potrpí na novoroční předsevzetí a upevňování dobrých úmyslů. Nemám v úmyslu tvrdit, že hranice mezi osmaosmdesátým a devětaosmdesátým je jenom cosi pomyslného. Co přinese ten rok, to skutečně nevíme. A neví to ani lidé, kteří si hrají na věštců. Jenže víme, že vposledu nejde o to, jaký bude ten čas, který nás potká, ale jací budeme my v něm. Nikoli, co budou věci kolem nás, ale kdo budeme my uprostřed nich. Každý, kdo hřeší, je otrokem hříchu - to zůstane v platnosti i tam, kde budeme mít před sebou nepopsaný kalendář a mnoho zdánlivě ještě zcela otevřených, nepoznamenaných dní. Stejně ovšem zůstane v platnosti ona otevřená nabídka zůstat v Kristově slovu. Zůstat v jeho řeči a žít jako jeho učedníci. Proti každé lidské předurčenosti, proti každé nejistotě v pohledu do budoucnosti; navzdory tomu, že di od zétrku znovu s ledasčím nebudeme vědět rady, zůstává v platnosti to, co se už pro nás stalo. Obětí Božího Syna nám byla draze získána svoboda. V následování Ježíše Krista trvá jeho prohlášení: Budete skutečně svobodni.

Bože, Králi věků,
tobě patří dík za dar toho času, který jsme v uplynulém roce směli projít a prožít.

Až do této chvíle jsi byl milostivě s námi.

Než skončí čas tohoto roku, prosíme ještě o tvé odpuštění,

ať s tebou smíme v novém čase znovu vykročit.

Provázej nás, prosíme,

a dej důvěřovat, že nám dopřeješ věrně odpovídat na tvou věrnost

a jednou spatřit tvou slávu

v Kristu Ježíši, našem Pánu.

Otče náš ...

Blahoslavův dům, 31.12.1988 JV

ooooo00000ooooo

Havlíčkův Brod 19 01 89

Drazí přátelé,

jistě mě už považujete za "lhářku prolhanou", jak jsme si to my říkali v dětských letech v podobných případech. Vždyť už plynou měsíce - a já pořád jen slibuji, že napíšu... Doufám, že Vás našel aspoň lístek, který jsem poslala Hrudkovým do Jaroměře, v jistotě, že spolu budete o vánocích.

Nestačil by mně papír, abych vypověděla, jak je mi od počátku prosince nedobře - a ještě ani dnes bych toho nebyla schopna..

Ze 4. na 5. t.m. jsem se octla v takové krizi, že je to zas hotový zázrak, jak jsem dnes už mohoucí. - Nevím, komu psát dřív; opět prožívám to, co jsem už zakusila mnohokrát, a prožívám dodnes: jako mi Pán Bůh posílá dlouhou řadu svědků svého milosrdenství a péče - nedopočítala bych se, tolik je vás! - tak mně také docela zřetelně a s výmluvnou zákonitostí zastupuje na cestě s těmi, kteří mi připomínají, volají i prosí: Zadarmo jsi vzala, zadarmo dej, aspoň trošinku z nezaslouženého bohatství! On nejlíp ví, jak jsem jen nádoba hliněná a lsuřebnice neužitečná - ale mám při sobě, blíž i dál několik takových obtížených a lkajících, uražených a ponížených, outsiderů na samé hranici života - těm tedy začínám psát nejprve...

S Vámi všemi Šimsovými i Vašimi přáteli jsem jen ve vzpomínkách a přímluvných prosbách, obyčejně zrána, když pomyslím, jaké úkoly, uprostřed nebezpečného úskalí vás čekají...

Přátelé milí! "Všude ví o vaší oddanosti evangeliu. Mám z vás proto radost..." (Řím 16,19 -ekum.př.). "Děkuji Bohu svému při každé vzpomínce na Vás; jsem vděčna za Vaši účast na díle evangelia od prvního dne až doposud (Fp 1,3.5 -ek.);" --- "připomínám si Vaši činnou víru, usilovnou lásku (Žilka: laskavou námahu) a vytrvalou naději v našem Pánu Ježíši Kristu" (1 Te 1,2-3 -ekum.) a ráda bych i já Vás potěšila jistotnou nadějí, že "Bůh není nespravedlivý, a proto nezapomeňte, jak jste se činem své lásky k němu přiznali, když jste sloužili a ještě sloužíte bratrům". (Žid 6,10-ek.).

Takhle před Vámi stojím v obduvu a úctě, a také s upřímnou spoluúčastí v starostech a těžkostech. Prosím Vás pak, abyste mě přijali jmenovitě do všech svých okruhů, když usoudíte, že by to mělo význam, ačkoliv jsem už tak stará a všelijak chaterná.

Dnes, 19.1. jsem si po čtení N.K.D. znovu přidala tatínkovu modlitbu v Dachau ("Sešli světlo své," 12,1) a povzbuzení Petra a Abigail H.: "--- nenechme se zdeptat. Právo, spravedlnost, láska, odpuštění - to vítězí a zvítězí, to je to, co přetrvává a co má zaslíbení."

Na konec ještě toto, sotava si umíte, Jene, představit, co všechno pro mne znamenají Vaše AC! Jsem Vám za ně vděčna z celého srdce.

V bratrské lásce všechny pozdravuji Vaše vděčná

Marie Hofmanová

P.S. Teď na mě dýchla mnohostranná hrůza z komentáře primátora!

ooo00000ooo

PIPPA'S SONG

The year's at the spring;
The day's at the morn;
Morning's at seven;
The hill-side's dew-pearled;
The lark's on the wing;
The snail's on the thorn;
God's in His Heaven -
All's right with the world.

ROBERT BROWNING (1812-1889)

PIPPA ZPÍVÁ

Rok těší se vesně,
den v jítu se koupá;
to k sedmé se blíží;
luh perálami zkvět;
pták hlaholí plesně;
plž v hlohu se houpá;
Bůh s nebe k nám shlíží
a dobrý je svět !

Přeložil FRANT.BALEJ

... Chtěl jsem Tě potěšit překladem básničky R.Browninga. Strávil jsem nad ní mnoho utěšených hodin, ale básnický překlad se mi nepovedl. Posílám zatím dvě varianty překladů prózou.

I. Kde co bylo v tu chvíli: rok byl u jara a den u jitra. Slunce stálo přesně na sedmé hodině. Perly rosy pilně krášlily křoví na kraji Lačnova. Nad polem zpíval skřivan. Na hlohu u cesty se vysoko vypracoval hlemýžď. Pepík mu řekl: boudičkář. Bůh je všude při práci a ty by ses bál o tento svět? (57 slov)

II. Ten rok byl ještě jarní a ten den byl teprve ranní. Bylo sedm a skráně strání měly ještě perly z rosy, ale skřivan byl už dlouho na svém místě. Podíval jsem se na pilného šneka na hlohu a znovu pozvedl hlavu. Bůh má všechno ve svých rukou - i nás a naši zemi. (52 slov)

Originál má jen 35 slov a z toho 9x THE ! Sám bych si na to God's in His Heaven - All's right with the world v té stručnosti netroufal. Ale rozumím mu v tím bodovém prožitku té jistoty. Že na světě není ALL RIGHT jsem věděl dobře. Totžo je píseň PIPPY, máme doma překlad Fr.Baleje, na jehož četbu vzpomínal Ludvík. Ať Jirka ty překlady srovná ! Balejovi se podařilo dodržet rýmy a stručnost!

(věznice Bohunice, 21.srpna 1978)

JŠ

ANKETA k připravovanému sborníku:

VÍRA V MODERNÍM SVĚTĚ

Otázky:

1. Jak byste charakterizoval/a svět dnešní doby, jeho podstatné znaky ?
2. Co ho nejnebezpečněji ohrožuje ?
3. V čem vidíte vliv moderního světa na formování víry ?
4. Jaké úkoly víry považujete v dnešním světě za nejdůležitější ?
5. Kde jsou největší dluhy věřících dnešnímu světu ?

Odpovědi, prosím, zasílejte na adresu: Lubomír Pospíšil
Vymazalova 4
615 00 Brno

Na žádost některých čtenářů uveřejňujeme znovu zprávu o 28. říjnu:

"V pátek jsme vyrazili na Václavák s Honzou H. Stavil se u Míši, který s Pavlou unikl zatčení. Zatčení byli kromě jiných Láda H. v Písku 4 dny, Miloš R. Jaké, Martin Lit., kterého jsme ještě potkali na Václaváku, v Lánech s mnoha dalšími, Honza D. zatčen a propuštěn, potkali jsme je s Aničkou i Jeníkem, který byl pořádně promoklý.

Dostat se na Václavák nebylo jednoduché, ale šlo to. Z Vinohradské zablokováno, v Opletalce policajti, až z Jindřišské jsem se tam dostal díky tomu, že 2 policajti na chodníku kontrolovali někoho jiného. Pak jsme táhli nahoru Václavákem. Pod Václavem černo. Na rohu Opletalky jsme se dostali asi tak ve tři a to také začala policejní akce. Po naší straně jelo vodní dělo, po druhé šli policajti se psy. Byli jsme svědky, jak uprostřed náměstí chytili 2 tajní mladou ženu a kroutili jí rukama. Křičeli jsme na ně: "Hanba!" a pak "Svět vás vidí!", vzápětí přijel hasičský vůz s vodním dělem a pokropili nás.

Honza H. se schoval ~~na~~ za strom, my ostatní pod lešení. Jenže hned za vodním dělem šli s penderky a jeden se ~~vrh~~ vrhl na Honzu, který si ho nevšiml. Tak jsem na něho volal a chtěl ho ještě za ruku odtahnout, ale už bylo pozdě, policajt ho přetáhl přes záda a mě ~~na~~ pak ještě přes krk.

Začali jsme ustupovat Opletalkou za skandování: "Svoboda!" a "Masaryk!" Někdo rozvinul heslo: "Tak už dost!" takže se chvíli skandovalo tohle. Pomalu jsme ustupovali a pak se zastavili před ČTK, kde se křičelo: "Pište pravdu!" - "Ať žije ~~Nová~~ Charta!" - "Propusťte politické vězně!" - "Ať žije Havel!" - "Dubček", "Masaryk", "Propusťte Havla a ostatní!". Pak najelo vodní dělo do Opletalky a tlačilo nás zpátky. Ustupovali jsme Panskou dolů a křičelo se: "Mají strach", "Plytváte vodou", "Voda dojde" a pod., stavěly se improvizované barikády z kusů lešení a pak z jezdících poplenic.

Na Můstku už byl policejní kordon a tak se pokračovalo směrem na Staroměstské náměstí, kde nás přišlo asi 1-2 tisíce a kde zpočátku asi 10-15 minut nebyli policajti. Zde se zapívaly hymny a vystoupil jeden mladý Slovák a potom jeden Čech se zvučným hlasem, který přečetl a komentoval prohlášení Charty k 28. říjnu. Sotva dočetl, přijelo od Dlouhé vodní dělo a za ním obrněné transportéry a z Malého náměstí přišli opět policajti se štíty a se psy. Když nastoupili, tak se znovu zpívaly hymny. Zde jsem dostal zásah vodním dělem přímo do obličeje. Byl jsem pěkně mokrý.

Zásah byl mnohem tvrdší, ale část lidí neustoupila. Skandování se pak radikalizovalo: "To je vaše přestavba", "Rusové domů", "Jakeš ven", "Gestapo", "Fašisti", "Hanba". My jsme pak šli s Honzou domů. Honza měl promočené boty, já ne, já si vzal vysoké. Chvilí poté to bylo ukončeno oficiálně. Bylo 17 hodin. Pak ovšem prý ještě báhali policajti a bili a zadržovali lidi, které chytili. "

Maš

ČTYŘICET VTAŘIN

Tak nazval své vyprávění o 28. říjnu 1988 evangelický farář Jan Simsa, který žije v Brně. Před deseti lety byl uvězněn, poněvadž se pokusil ochránit svou manželku před násilným odebráním vzácného dopisu - posledního - od profesora Patočky. Poněvadž srazil příslušníka Stb do peřin, byl odsouzen k 8 měsícům a dvěma dnům, jak říká.

Letos na 28. října jsem se chystal s přáteli na Bradlo. Ale dvacátého sedmého ráno pro mne přišli do práce a na stanici VB se mne kapitán Drábík a nadporučík Vala nedbale ptali, zda jsem podepsal nějaký manifest o občanských právech. Takových jsem podepsal! Kdyby řekli přesně, zda manifest hnutí za občanskou svobodu "Demokracii pro všechny", radostně bych jim přisvědčil.

Pan kapitán Petr Drábík si mi postěžoval, že při rozhlasové zprávě o tom, jak zadržel v březnu při cestě do Prahy a do Lán Jaroslava Mezníka a mne, neslyšel, že při dalším zadržení v Brně nám on a kapitán Dvořák dovolili tu krásnou kytici za 300 Kčs položit místo do Lán k pomníku Leoše Janáčka před brněnským divadlem. Opravdu: kapitán Drábík byl při tom, když jsme o půl třetí v noci po nuceném návratu z Prahy kladli skladateli k nohám kytici již bez stuh "věrní zůstaneme - Moravané". Tu si nechali v Praze.

Dále mě ujistil, že kdyby mě byl v Praze zadržel on na tom Masarykově nádraží, že by mi dovolil navštívit matku a že ví, že dva dny nato - 7. března - opravdu v Praze zemřela.

Kolem poledne mi už v autě oznámili, že mě vezou na "osmačtyřicátku", ale ne do Bohunic a ptali se, zda se nebudu s nimi prát. Věděli jako já, že překračují zákon, když mi předtím stále říkali, že je to jen předvolání k podání informací či vysvětlení. Ale prát se? To už mám ze sebou. Ostatně to měli na rozkaz z Prahy.

Na směrovkách se objevila PRAHA, pak WIEN - že by do Vídně? Tam bych prý měl vrch zase já, mínil pan kapitán. Měl nejspíš na mysli, že tam dodržují zákony. Pak se objevila tabule BRATISLAVA - že by mě vezli na Bradlo? Ale byla to BŘECLAV.

Samovazba - i s výslechy 86 hodin byla pro mne nová zkušenost. Ačkoliv jsem byl už více než padesátkrát zadržen a vyslýchán a osm měsíců a dva dny jsem držel předem deseti lety vcelku. Nechali mi tentokrát dokonce léky a knížku: Die verlorene Dimension od Paula Tillicha. Ztracená dimenze - mohl jsem přemýšlet, kterou dimenzi postrádáme všichni a která dimenze práva a spravedlnosti schází jistým pánům.

Musím říci, že se příslušníci VB v Břeclavi o mne pěkně starali. Mohl jsem si lehnout, kdy jsem chtěl, umožnili mi už druhý den vstávat, jen vycházku mi nepovolili - prý až po 48 hodinách. Zvlášť sváteční služba mi přinesla úslužně "chlebík", jak ten mladý muž říkal a horlivě mi vařil "čajík", donesl "obědík". Připomínal žalářníka, kterému Jan Kus v Kostiční věnoval duchovní traktát. Také pan nadporučík Málčík byl zdvořilý a což teprve náčelník! Ten se mi sice nepředstavil, ale připadal mi jako kazatel probuzené církve, jak jednal srdečně, laskavě, s jakousi vnitřní rozhodností.

V sobotu odpoledne mi před celou oznámil, že důvody vazby pomíňuly. "Jen aby mě zase nesebrali před budovou", nevěřil jsem. "To se rozhodně u nás nemůže stát!" - "Mého otce," vyprávěl jsem, "Volksgericht ve Stuttgartu v roce 1943 osvo odil a na chodbě soudu na něho úředníci Gestapa uvalili Schutzhaft, ochrannou vazbu. To znamenalo koncentrační tábor a tam za necelé dva roky zemřel." - "To byla docela jiná doba," mínil soudruh Kazatel, "a docela jiné poměry". Přisvědčil jsem mu.

Stál u mne, když jsem si navlékal tkaničky, když jsem obědval a zdvořile mě vyváděl před budovu. Zabořil jsem s ním doleva, ale on

mne vzal laskavě za ramena, když mi ještě jednou pobožně potřásl rukou, a natočil mě správným směrem. Chvilíčku jsem myslel, že mě snad políbí. Vykročil jsem do svobody. Po deseti krocích jsem vzhledl a na liduprázdné ulici jsem spatřil dva malé muže klackovat se před vchodem do Základní školy hned v sousedství VB. Jeden vysoký a druhý pořizek. Jeden v černé bundě a druhý jak do osobního auta. Chtějí snad vyvolat rvačku a z VB někdo vyběhne zjišťovat, kdo tu narušuje pořádek? Chtějí mě unést? Vždyť to bývalo jeden čas hned po obdržení občanky. Dostanu nakládačku? Nikde nikdo, jen za mnou v zasklené kukani laskavý starší nadporučík, podobný herci z francouzských filmů, co hraje soudce nebo policejní presidenty. Ostatně jeden z těch zdánlivých floutků byl nápadně podobný herci ze Semaforu, co fouká na fujaru.

Zamumlal jsem si pro sebe něco jako: "Toho bohda nebude, aby král Jan z boje utíkal" a vykročil jsem do svobody. Zdvořile se rozeztoupili a ten vyšší mi místo fujary podával malý průkaz z veřejné knihovny. "Státní bezpečnost", pravil. "Legitimizejte se námi!"

"To je omyl!" pravil jsem svobodně. "Právě mě pustili z VB! Byl jsem tam čtyřicet osm hodin a důvody pominuly."

"My jsme z krajské správy v Brně a nevíme, co jste tady měl nebo neměl. Chceme vaši občanskou legitimaci."

Otočil jsem se a vběhl do budovy a obrátil se na toho laskavého nadporučíka ve vrátnici. Ten však na mne za těch 30 vteřin zapomněl. "Tady projde spousta lidí. Já vás nemám. Nikdy jsem vás neviděl." Vypadal velmi nešťastně, lhát neuměl, bylo mi ho líto.

"A kde je pan náčelník?" ptal jsem se. "Odjel", zněla odpověď. A už tu byli ti dva. A pustili hrůzu ne na mne, ale na toho hodného pana nadporučíka. Nejspíš že neumí lhát. Vyskočil a ukazoval jim ponížene do prvního patra, kde jim další příslušník držel úslužně dveře. Vlastně mně, šel jsem první. Nevím, co pudimpracovníky Stb, aby jednali přede mnou s příslušníky VB jako s podřízenými, nezákonnými podruhy. Už v Brně šel pan kapitán Drábík tak daleko, že uprostřed výslechu zavolal staršího nadporučíka VB z Malátovy ulice a ten musel jako šáček opakovat že má příslušníky státní bezpečnosti rád a rád s nimi spolupracuje. Byl jsem rád, že mu neporučili, aby mi předvedl šajčka, co sedí ve své jamce sám...

Byla z toho - v Břeclavi - druhá osmačtyřicítka na stejné cele. Ještě že jsem zbytečně nerovnal deky! Nepředstírali ani výslech, nechali mě ale nadiktovat, že jsem chtěl jet domů a že už 29. října odpoledně nic nestihnu stejně a o svém zdravotním stavu a celé rodiny. Předložili mi opět ten natištěný text, že mě zadrželi proto, abych se nezúčastnil shromáždění nebo jiných akcí v Praze.

Byl to kapitán Křivský a druhý dlouho trucoval, nechtěl mi předložit ani průkaz, možná mi ho chtěl ukázat už venku, jak jsem byl na svobodě. Pak zase se nechtěl představit, až ho ten první poslal za dveře a přizval hodného nadporučíka Vavrečana, aby byl při osobní prohlídce číslo dvě, při vytahování tkaniček a podrobném soupisu. Až potom přišel a slušně mi řekl, že je kapitán Nešpor. S tím farářem není příbuzný.

A zase byli na mne břeclovští příslušníci hodní a laskaví. Soudruh Kazatel dal dokonce po návštěvě lékařské pohotovosti příkaz, aby mě nadporučík Kláška zavezl do Valtic na rozber moče. A ten mi pak objednal šuhku s vejci, ochotně vařil čajík, sladil, citronoval a vydával léky a pak mě - jen docela malou chvilku po odjezdu posledního vlaku toho dne na Brno - propustil.

Svoboda je prachavý zážitek! Deset vteřin jsem uvažoval, kam mám nejdřív jít. Pak ještě 30 vteřin jsem jednal podle svého rozvrhu. Sám

jsm vběhl do stanice VB jako za staro do asylu svatyně. Čtyřicet vteřin na svobodě!

Vyprávěl jsem to dlouhé řadě lidí. Představte si, že si myslíte, že to bylo proti mně, na můj úkor! Ale těch čtyřicet vteřin není pět proti mně, ale proti zákonodárci, který stanovil 48 hodin jako maximum, po které může být nevinný občan bez obvinění v rukou tzv. Bezpečnosti. Dalších 48 hodin může nařídít příslušný prokurátor. Je to pět proti panu prokurátorovi. Nechá si to líbit?

Zpozdíle jsem si myslel, že jsem se svými čtyřiceti vteřinami na svobodě absolutní jednička. Že to nikdo nemůže mít kratší. Chyba lávky! V pondělí jsem mluvil telefonicky se zetěm. Byl zadržen 94 hodin a já jen 86! Užel jsem 10 kroků, než jsem je viděl. On jen 5 kroků a tak vyňal občanku a čekal. A tak mě opět mladá generace předběhla. O 35 vteřin a o 8 hodin!

ooooo

VEČERNÍ PRAHA - vydává Městský výbor KSČ v Praze. 112 86 Praha 1. Na poříčí k rukám šéfredaktora Jaroslava LEMÁKA 30

Vážený pane šéfredaktore,

dne 12. ledna 1989 jsem si ve Večerní Praze přečetla pod názvem článku "Kam kráčíš, Charto", dodatek podepsaný vp., který je vyjádřením názoru redakce a za nějž Vy, jako šéfredaktor, nesete odpovědnost. Ve zmíněném článku píšete o panu Havlovi, že si "hraje na utlačovaného "blázna" a současně bojovníka za lidská práva a o jehož rodině se všeobecně ví, že v Lucerně, kterou vlastnila, vytvořila krycí kancelář gestapa, v níž se stýkala s kofidenty..."

Uvědomujete si, pane šéfredaktore, že takovéto tvrzení, není-li podloženo fakty, je těžkou urážkou na cti celé rodiny Václava a Ivana M. Havla, za kterou mají členové této rodiny právo Vás žalovat u soudu?

V letech 1962-65 jsem pracovala na své kandidátské práci: "Akademická YMCA v ČSR". Při tomto studiu jsem prošla mnoho archivních dokumentů a dopisů týkajících se, mimo jiné, i nekomunistického odboje a mluvila jsem s mnoha pamětníky této doby. Nikdy jsem se nesetkala se zásnamem nebo výrokem, že by proti Miloši Havlovi, řediteli firmy Lucernařila a jeho bratru Václavovi (tj. otci Václava a Ivana M. Havla) byl vydán dekret o kolaboraci s nacisty, nebo bylo vedeno trestní řízení kvůli pronacistické činnosti. Naopak, všichni pamětníci mluvili s velkou úctou o Miloši a Václavovi Havlových za jejich chování v době okupace. Osobně jsem četla dopisy J. F. M. / F. F. Václava Vydry, J. F. M. P. P. Plachty, Jana Drdy, režiséra Národního divadla Jiřího Frejky, režiséra Ferdinanda Pečenky, V. Nezvala a dalších, v nichž děkují bratrům Havlovým za "všeestrannou finanční a morální pomoc", za poskytnutí zaměstnání a tím i záchranu před "totální nasazením na práce do Třetí říše".

Československo se uchází o přijetí do "Evropského domu". Má-li tam být přijato, musí se představitelé stranického tisku (Večerní Prahu vydává Městský výbor KSČ v Praze) umět i evropsky chovat. K tomuto chování patří: urazím-li někoho v tisku, musím se mu v témže časopise v co nejkratší době také veřejně omluvit. Ve vašem případě to znamená: otisknout proloženým písmem odvolání pomluvy o spolupráci rodiny Havlů s gestapem.

Pokud to neuděláte do týdne po publikování této pomluvy, zašlu tento dopis do sdělovacích prostředků v zahraničí. Pak se o neschopnosti stranického tisku přijmout noray evropského chování dozvědí i ti, kteří Večerní Prahu dne 12. ledna 1989 nečetli.

V Praze dne 16. ledna 1989

S pozdravem

Jiřina Šiklová
Praha 1. Klimentská 17.